

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

SK

Prejav

Luxemburg 4. októbra 2018

Prejav Klauza-Heinera Lehneho, predsedu Európskeho dvora audítrov

Prezentácia výročnej správy Európskeho dvora audítrov za rok 2017 Výboru
Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu (CONT)

Štrasburg 4. októbra 2018

V prednesenom texte sa môžu vyskytnúť odchýlky.
V prípade rozdielov má prednosť hovorený text.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Vážená pani predsedníčka, vážená pani spravodajkyňa, ctené panie poslankyne, ctení páni poslanci, vážený pán komisár, dámy a páni,

ako bývalý poslanec viem, že teraz je v Európskom parlamente rušné obdobie. Nielenže je tvorba právnych predpisov na vrchole, ale s blížiacimi sa voľbami do Európskeho parlamentu Vaša inštitúcia slúži, a to oprávnene, ako fórum na vysokej úrovni na prerokovanie budúcnosti Európy – ako sme to videli včera pri návšteve premiéra Estónska.

O to väčší dôvod mám ja ako predseda Dvora audítorov poďakovať Vášmu výboru, že si vyhradil čas na rozpravu o našej výročnej správe za rozpočtový rok 2017.

Pán Lazarou, člen zodpovedný za výročnú správu, členovia zodpovední za každú z desiatich rôznych kapitol, a samozrejme naši audítori vynaložili značné úsilie, aby Vám poskytli naše posúdenie stavu finančného riadenia EÚ v roku 2017, čím sa teraz začne postup udelenia absolutória, ktoré je posledným v rámci tohto Parlamentu.

Chcel by som sa tiež poďakovať Komisii, zastúpenej pánom komisárom Oettingerom, za jej angažovanosť ako nášho hlavného kontrolovaného subjektu. Vrcholom nášho audítorského procesu je tzv. „námietkové“ konanie, ale my nie sme protivníkmi. Dvor audítorov je často kritický a niekedy tvrdohlavý, ale dúfam, že sme vždy féroví a vždy pripravení vypočuť si primerané vysvetlenia, ktoré Komisia často dokáže poskytnúť, a ktoré si sami môžete prečítať vedľa našich pripomienok.

Dámy a páni,

za rok 2017 sme podobne ako v predchádzajúcich rokoch dospeli k záveru, že účtovná závierka EÚ poskytuje pravdivý a verný obraz o finančnej situácii EÚ. Podobne ako minulý rok vydávame výrok s výhradou, namiesto záporného výroku, k riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou za rok 2017.

Inými slovami, výrazná časť výdavkov v roku 2017, ktoré sme kontrolovali, nebola významne ovplyvnená chybami a tým myslím výdavky založené na nárokoch¹ – t. j. programy, v rámci ktorých príjemcovia dostanú platby, ak splnia určité podmienky. Spomeňte si na platby pre študentov v rámci programu Erasmus, priame platby poľnohospodárom, rozpočtovú podporu tretím krajinám a mzdy zamestnancov EÚ. Tieto platby na základe nárokov predstavovali viac než polovicu platieb z rozpočtu EÚ v roku 2017.

Okrem toho, miera nezrovnalostí vo výdavkoch EÚ naďalej klesá. Odhadovaná chybovosť v platbách uskutočnených v priebehu roka 2017 bola 2,4 %, čo je pokles oproti 3,1 % v roku 2016 a 3,8 % v roku 2015. To dokazuje, že finančné riadenie EÚ je určite dobre nasmerované – a pochváliť za to treba v prvom rade Komisiu za jej nepretržité úsilie, ako aj členské štáty.

Myslím si, že my audítori by sme nemali byť len oznamovateľmi zlých správ, ale aj poukazovať na dobré postupy, keď ich zistíme. Dovoľte mi preto uviesť ako pozitívny príklad náš záver, že priame platby v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu – ktorý predstavuje veľmi veľkú časť daného okruhu VFR – nie sú ovplyvnené významnými chybami.

Musím však tiež povedať, že aj pretrvávajú niektoré problémy. Pre znázornenie uvediem tri príklady, jeden z inej oblasti výdavkov na poľnohospodárstvo, jeden z oblasti súdržnosti a jeden z výskumu.

---

¹ S výnimkou niektorých systémov v oblasti rozvoja vidieka.

Zistili sme prípad, keď poľnohospodár prijal environmentálnu finančnú podporu na výsadbu tzv. medziplodín. V skutočnosti žiadne takéto plodiny neboli vysadené, ani sa nevedeli príslušné záznamy o zavlažovaní a obrábaní pôdy. Na základe našej kontroly vnútroštátna platobná agentúra iniciovala postup na spätné získanie pomoci.

V ďalšom prípade sme zistili, že príjemca vykázal nadmerné nepriame náklady na projekt v oblasti súdržnosti. Tieto náklady boli v skutočnosti všeobecné náklady, ktoré vznikli v ústredí inštitútu, a netýkali sa špecifického subjektu zriadeného na vykonanie projektu. Všetky náklady, ktoré sa priamo netýkali projektu, sme považovali za neoprávnené.

V treťom prípade MSP, ktorý sa zúčastnil výskumného projektu, vykázal nadmerný počet hodín odpracovaných na projekte a použil pri ich výpočte nesprávnu metodiku. A čo je ešte horšie, všetkých deklarovaných zamestnancov v skutočnosti zamestnávala dcérska spoločnosť, ktorá nebola zmluvnou stranou dohody o grante. Všetky tieto náklady preto považuje za neoprávnené.

Mal by som zdôrazniť, že často sú k dispozícii dostatočné informácie na to, aby sa predišlo značnému podielu chýb alebo aby sa chyby odhalili a opravili. Ak by Komisia a vnútroštátne orgány použili tieto informácie, ešte väčší podiel rozpočtu EÚ by bol pod nami a Komisiou stanoveným prahom významnosti.

Nemôžeme sa však zastaviť iba pri tom. Systémy riadenia a kontroly sa zlepšili a teraz máme príležitosť nanovo sa pozrieť na to, ako nám tieto zlepšenia poskytujú audítorské dôkazy.

Za rok 2017 sme uplatnili upravený prístup v oblasti „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“. Zásadná zmena spočívala v tom, že sme overili a opätovne vykonali kontroly, ktoré predtým vykonali subjekty zodpovedné za výdavky. Tento nový auditorský prístup zohľadňuje dôležité zmeny v právnych základoch, ktoré prijal Parlament a Rada v roku 2013. V dôsledku toho teraz kontrolujeme deklarované výdavky, pri ktorých členské štáty a Komisia už uplatnili svoje finančné opravy za nimi zistené nezrovnalosti. Z našich zistení preto jasnejšie vyplýva, kde pretrvávajú nedostatky v Komisii aj v členských štátoch, a umožňujú nám poskytnúť Vám v Parlamente informácie vyššej kvality.

Tento projekt rozšírime v nasledujúcich rokoch aj na ďalšie výdavkové oblasti vždy, keď budú splnené potrebné podmienky.

Budeme však musieť zamerať našu pozornosť a zdroje aj na posúdenie toho, či EÚ prináša výsledky svojim občanom. Nestačí len vedieť, že sa peniaze vynakladajú správne, potrebujeme vedieť, či sa vynakladajú rozumne.

Dovoľte mi uviesť ďalší príklad z oblasti vonkajších opatrení: v rámci jedného projektu, ktorý sme kontrolovali, vznikli medzinárodnej organizácii náklady na prepravu volebných urien vo výške 280 000 EUR a papiera vo výške 150 000 EUR. Hoci uznávame, že išlo o citlivý a naliehavý prípad týkajúci sa volieb v tretej krajine, je ťažké vysvetliť našim občanom, že EÚ vynakladá peniaze takýmto spôsobom.

Dámy a páni,

v jednej z našich nedávnych osobitných správ sme poukázali na to, že niekoľko členských štátov má ťažkosti dobre využívať zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov. V tejto súvislosti vítame, že Komisia navrhuje niekoľko opatrení na ďalšie rozpočtové obdobie, ktoré by mohli prispieť k lepšiemu čerpaniu finančných prostriedkov na politiku súdržnosti. Riešenie máte čiastočne vo vlastných rukách, ak prijmete nový VFR a súvisiace viacročné finančné programy včas.

Súčasne je rozpočet EÚ i naďalej vystavený značnému tlaku v dôsledku hodnoty platieb viazaných v budúcich rokoch.

Kombináciou vysokých záväzkov a nízkych platieb sa nesplatené rozpočtové záväzky EÚ zvýšili na nový rekord vo výške 267,3 mld. EUR a z našich prognóz vyplýva, že *reste à liquider* narastie do konca roka 2020 ešte viac. Podľa nášho názoru to musí byť prioritou ďalšieho viacročného finančného rámca.

Dvor audítorov určite nebude vstupovať do hádky medzi čistými prispievateľmi, ktorí povedia „znižte naše záväzky“, a čistými príjemcami, ktorí povedia „robte viac“. Môžeme však poukázať na skutočnosť, že narastajúce nesplatené záväzky prispievajú k oddiaľovaniu do budúcnosti účinkov finančných programov, o ktorých ako zákonodarcovia v súčasnosti rokujete.

Dámy a páni,

celkový rozpočet EÚ nepredstavuje viac než približne 1 % hrubého národného dôchodku celej EÚ.

Hoci je dôležité, aby sa rozpočet EÚ vynakladal účinne, musíme sa pozeráť realisticky na to, čo sa dá s peniazmi, ktoré nám boli zverené, dosiahnuť. Ak vyvoláme očakávania, ktoré nemožno splniť, stratíme v očiach našich občanov dôveru. Podľa nášho názoru je záver jednoznačný: EÚ by nemala dávať sľuby, ktoré nemôže splniť. A my musíme každý deň dokazovať, že právomoci EÚ sa vykonávajú účinnejšie na úrovni Únie ako na vnútroštátnej úrovni.

Na záver ešte pár slov. My audítori máme povest', že sa vždy pozeráme späť. Avšak tento rok si myslím, že máme aj právo pozrieť sa vpred. V nasledujúcich týždňoch môžete od nás očakávať celý rad stanovísk k rôznym návrhom týkajúcich sa financií Európskej únie v období 2021 až 2027.

Parlament a Rada majú pred sebou dôležité rozhodnutia. Otvorene vítame skutočnosť, že ich Komisia ohraničila tým, že navrhla pridať pružnosť, ktorá tak chýba v súčasnom VFR – je to krok správnym smerom.

Dámy a páni, keďže smerujeme do čoraz neistejšieho sveta, zabezpečme, aby boli naše rozhodnutia postavené na pevnom finančnom základe.

Ukážme našim občanom, že dokážeme splniť naše sľuby, splniť ich efektívne a takým spôsobom, ktorý skutočne prinesie zmenu.

Ďakujem Vám za pozornosť a teším sa na výmenu názorov.